

Z HISTÓRIE SLOVENSKEJ ŠTATISTICKEJ A DEMOGRAFICKEJ SPOLOČNOSTI

(40 rokov Slovenskej štatistickej a demografickej spoločnosti)

FROM the HISTORY of the SLOVAK STATISTICAL AND
DEMOGRAPHICAL SOCIETY

(40 Years Slovak Statistical and Demographical Society)

Ján Luha, Jozef Chajdiak

Abstract: Contribution brings brief chronology of important dates and important events from history of Slovak Statistical and Demographical Society.

Key words: history, chronology, important dates and events, Slovak Statistical and Demographical Society

Kľúčové slová: história, chronológia, významné dátumy a udalosti, Slovenská štatistická a demografická spoločnosť

Narodeniny: 28. marca 1968

Slovenská štatistická a demografická spoločnosť mala svoje ustanovujúce zhromaždenie 28. marca 1968. V čase svojho založenia niesla názov Slovenská demografická a štatistická spoločnosť pri SAV. Jej založenie schválilo Predsedníctvo SAV na svojom 33. zasadnutí dňa 18. 12. 1967. Na ustanovujúcom Valnom zhromaždení 28. 3. 1968 bol zvolený výbor v zložení: predseda Doc. Ing. Milan Kovačka, CSc., prvý podpredseda Ing. Daniel Vojtko, CSc., druhý podpredseda Doc. Ing. Ladislav Ivanka, CSc., vedecký tajomník Ing. Rudolf Krč, CSc. a hospodár Dr. Doval. Ďalšie podrobnosti možno získať v príspevku Slovenská demografická spoločnosť založená od D. Vojtko v Ekonomickom časopise 7/1968 XVI str. 715-716. Činnosť Spoločnosti sa orientuje na organizáciu vedecko-odborných podujatí v oblasti štatistiky a demografie prostredníctvom vedeckých konferencií, odborných seminárov a diskusných popoludní.

22. narodeniny 28. marca 1990 = transformácia

V roku 1990, po zmenách, ktoré sa odohrali u nás v novembri 1989, prešla Spoločnosť etapou kvalitatívnych zmien vo svojej činnosti. Členská základňa sa rozšírila o významnú časť štatistickej obce - o matematických štatistikov. Vzhľadom na prevahu členov s odborným zameraním na štatistické disciplíny bol na Valnom zhromaždení členov Spoločnosti 14.3.1990 v Bratislave upravený názov Spoločnosti na: Slovenská štatistická a demografická spoločnosť. Ku tradičným aktivitám Spoločnosti v oblasti aplikovanej štatistiky, výpočtovej štatistiky a demografie sa pridružili činnosti z oblasti matematickej štatistiky. Ďalšou významnou oblasťou v činnosti Spoločnosti je štatistické riadenie kvality.

Úprava stanov SŠDS 1993

Prvé zmeny stanov SŠDS boli odsúhlasené a úpravy realizované po Valnom zhromaždení a po zasadnutí Výboru v roku 1990. Hlavné zmeny sa týkali – vypustenia článku o vedúcej úlohe strany, názvu a definovania symbolu SŠDS. Ďalšia úprava bola realizovaná v súvislosti s registráciou stanov na MV SR v roku 1993. Táto úprava nemenila podstatne obsah stanov, podstatné boli iba redakčné úpravy.

25. výročie SŠDS

sme oslávili Slávnostnou konferenciou dňa 26. marca 1993

30. výročie Spoločnosti

sme oslávili Slávnostnou konferenciou dňa 26. marca 1998

35. výročie Spoločnosti

sme oslávili Slávnostnou konferenciou dňa 25. marca 2003

40. výročie Spoločnosti

oslavujeme Slávnostnou konferenciou dňa 27. marca 2008

Charakteristiky činnosti

Činnosť Slovenskej štatistickej a demografickej spoločnosti riadi Výbor spoločnosti, ktorý je volený Valným zhromaždením členov spoločnosti. Valné zhromaždenie je najvyšším orgánom Spoločnosti, je zvolávané najmenej raz za štyri roky. Prácu Výboru organizujú funkcionári: predseda, vedecký tajomník, podpredsedovia a hospodár. Operatívne činnosti zabezpečujú predseda, resp. vedecký tajomník popri prípade sekretariát Spoločnosti. Členmi výboru sú aktívni členovia Spoločnosti, ktorí boli zvolení na Valnom zhromaždení. Spoločnosť je územne členená na centrum v Bratislave a pobočky v Nitre, Banskej Bystrici, Košiciach a v Prešove. V rámci odborných aktivít zakladá Spoločnosť sekcie. Činnosť sekcií riadia podpredsedovia SŠDS.

V súčasnom období má SŠDS založené sekcie:

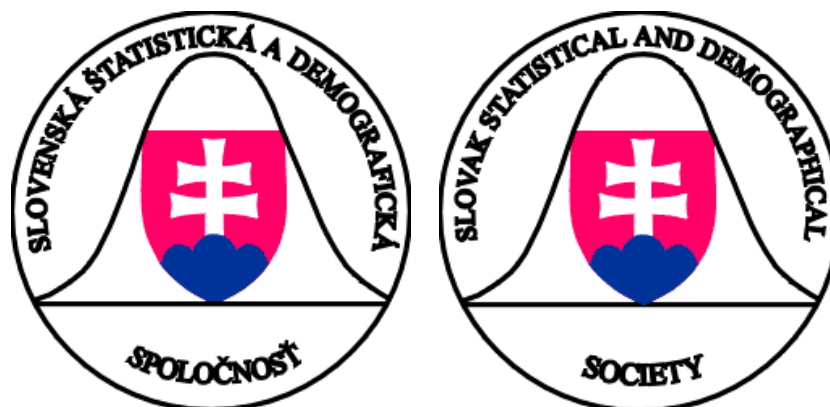
- aplikovaná štatistika
- demografia
- matematická štatistika
- štatistické riadenie kvality.

Vyvíja však činnosť aj v ďalších oblastiach ako napríklad výpočtová štatistika, štatistika životného prostredia a i.

Členovia Spoločnosti sú z rôznych pracovísk, ako napríklad: Katedry Univerzít a ostatných vysokých škôl na Slovensku, Štatistický úrad Slovenskej republiky, výskumné ústavy, Slovenská akadémia vied, ministerstvá, banky, hospodárske organizácie, firmy a súkromní podnikatelia.

SŠDS má v súčasnom období viac než 300 členov.

Slovenská štatistická a demografická spoločnosť používa znak schválený Výborom SŠDS 20. 6.1990, ktorý navrhol RNDr. Ján Luha, CSc.. Podľa tohoto návrhu bol zhotovený aj odznak Spoločnosti v slovenskej a anglickej verzii.

Pre svojich členov Spoločnosť vydávala neperiodické publikácie s názvom INFORMÁCIE, FORUM METRICUM SLOVACUM (v roku 2003 bol vydaný TOM VII) a Štatistické metódy vo vedecko-výskumnej práci. V súčasnosti sú ďalšími hlavnými publikačnými aktivitami Spoločnosti zborníky z vedeckých konferencií a seminárov a od roku 2005 vydáva Spoločnosť vedecký časopis FORUM STATISTICUM SLOVACUM, ISSN 1336-7420.

V rámci odbornej činnosti organizuje Spoločnosť konferencie, semináre, prednášky, školenia.

Medzi najdôležitejšie pravidelné akcie SŠDS patria:

Slovenská štatistická konferencia, ktorá je poriadaná každý párny rok. V roku 2008 bude v poradí už 14. konferencia. Uvádzame stručnú chronológiu konferencie:

Krátko po vzniku Spoločnosti sa organizovala prvá štatistická konferencia v dňoch 16. až 17. 1. 1969. Konferencia sa uskutočnila v Bratislave na Patrónke. Program konferencie bol zameraný na tri okruhy:

1. okruh - úlohy štátnej štatistiky na Slovensku (Ing. Ján Marček, CSc.)
2. okruh - problémy štatistickej vedy (Doc. Ing. Róbert Štukovský, CSc.)
3. okruh - systém výučby štatistiky a štatistikov (Doc. Ing. Ladislav Ivanka, Cíc).

Druhá štatistická konferencia sa uskutočnila v roku 1978 na VŠE v Bratislave na tému „**Aplikované štatistiky**“, za významnej účasti štatistikov z VŠE Praha.

3. celoslovenská konferencia štatistikov sa uskutočnila 20. novembra 1985 v Bratislave v Dome ROH na tému „**Sociálna štatistika - nástroj riadenia socialistickej spoločnosti**“. Materiály konferencie boli opublikované v Informáciách SDŠS pri SAV, ročník XV - 1985, číslo 2.

4. celoslovenská konferencia štatistikov na tému „**Meranie a analýza ekonomickej efektívnosti**“ sa uskutočnila 10. - 12. októbra 1988 v Smoleniciach. Od tohto momentu sa štatistická konferencia usporiada každé dva (párne) roky a materiály konferencie sa vydávajú v samostatnom Zborníku príspevkov.

5. celoslovenská konferencia štatistikov na tému „**Súčasnú úlohu štatistiky**“ sa uskutočnila 2. - 4. mája 1990 v Smoleniciach. Od tohto roku sa vo významne väčšej miere zúčastňujú na konferenciách matematický štatistici. Materiály.

6. Slovenská štatistická konferencia na tému „**Slovenská štatistika – súčasnosť a perspektívy**“ sa uskutočnila 4. - 6. mája 1992 v Smoleniciach.

7. Slovenská štatistická konferencia na tému „**Štatistika v manažmente**“ sa uskutočnila 4. - 5. mája 1994 v priestoroch Ekonomickej univerzity v Bratislave.

8. Slovenská štatistická konferencia na tému „**Štatistické metódy v bankovníctve, finančníctve a poisťovníctve**“ sa uskutočnila 8. - 10. mája 1996 na Donovaloch.

9. Slovenská štatistická konferencia na tému „**Podniková štatistika**“ sa uskutočnila 21. - 23. októbra 1998 v Herľanoch.

10. Slovenská štatistická konferencia na tému „**Slovenská štatistika - súčasnosť a perspektívy**“ sa uskutočnila 10. - 12. mája 2000 v Smoleniciach.

11. Slovenská štatistická konferencia na tému „**Štatistické metódy v praxi**“ sa uskutočnila 11. - 13. septembra 2002 v Nitre na tému „Štatistické metódy v praxi“.

12. Slovenská štatistická konferencia sa uskutočnila 4. až 6. októbra 2004 v Bardejovských kúpeľoch, pod záštitou podpredsedu vlády SR Pála Csákyho. Hlavným tematickým zameraním bolo „**Štatistika a integrácia**“.

13. Slovenská štatistická konferencia sa uskutočnila 3. až 5. mája 2006 v hoteli ATRIUM v Malackách. Tematické okruhy konferencie: Aplikácie štatistických metód vo vede a praxi, Teória štatistických metód, Metodológia a prax zberu štatistických údajov, Matematická štatistika a pravdepodobnosť, Štatistický softvér, Iné. Príspevky sú publikované v odbornom časopise SŠDS FORUM STATISTICUM SLOVACUM 1/2006.

Tematické zameranie jednotlivých konferencií bolo ovplyvnené ústrednou témou určenou pre danú konferenciu. Ústredné témy zvolené pre konferencie vyjadrujú snahu organizátorov zachytiť najvýznamnejšie potreby a impulzy prieniku štatistiky a ostatných oblastí vedy a praxe.

Slovenská demografická konferencia, ktorá je organizovaná každý nepárny rok. V poradí 12. konferencia bude zorganizovaná v roku 2009 v Trenčianskom kraji. Uvážame stručnú chronológiu konferencie:

Prvá Demografická konferencia prebehla 24. septembra 1975 v Bratislave. Bola to spoločná konferencia Slovenskej demografickej a štatistickej spoločnosti a Československej demografickej spoločnosti. Témou boli niektoré problémy československej demografie.

Druhá Demografická konferencia na tému „Populačný vývoj v kontexte spoločenského rozvoja“ sa uskutočnila 2. až 5. mája 1983 v Smoleniciach. Konferenciu sme spoluorganizovali s Československou demografickou spoločnosťou a prebehla s medzinárodnou účasťou.

Demografické konferencie s číslovaním ich poradia prebiehajú od roku 1992.

3. Demografická konferencia sa uskutočnila vo februári 1992. Od tejto konferencie boli príspevky publikované v Zborníku.

4. Demografická konferencia „**Populačné zdroje regionálneho rozvoja Slovenska**“ sa uskutočnila v septembri 1993 v Bratislave.

5. Demografická konferencia „**Fenomén národnosti (etnicity) a náboženstva v demografii strednej Európy**“ prebehla 8. a 9. 12. 1995 v Bratislave

6. Demografická konferencia „**Pôrodnosť a vybrané aspekty reprodukcie obyvateľstva**“ prebehla v dňoch 21. – 23. mája 1997 na Domaši.

7. Demografická konferencia „**Demografické, zdravotné a sociálno-ekonomické aspekty úmrtnosti**“ prebehla v dňoch 13. – 15. 9. 1999 v Trenčianskych Tepliciach.

8. Demografická konferencia „**Súčasný populačný vývoj na Slovensku v európskom kontexte**“ prebehla v dňoch 10. – 12. septembra 2001 v Rajeckých Tepliciach.

9. Slovenská demografická konferencia „**Rodina**“ sa konala v Tajove, v hoteli Lesák v dňoch 17. až 19. septembra 2003.

Jubilejná 10. Slovenská demografická konferencia „**Naša demografia: súčasnosť a perspektívy**“, pod záštitou Ivana Gašparoviča sa konala v dňoch 4. až 6. mája 2005 v Smoleniciach.

11. Slovenská demografická konferencia s tematickým zameraním „**Migrácia**“, pod záštitou podpredsedu vlády Slovenskej republiky Dušana Čaploviča sa konala 17. – 19. 9. 2007 v Slovenskom raji, hotel Čingov. Príspevky účastníkov konferencie sú publikované vo vedeckom časopise SŠDS FORUM STATISTICUM SLOVACUM, ročník III., číslo 3/2007, ISSN 1336-7420.

Škola štatistiky EKOMSTAT sa koná každý rok. V roku 2008 sa pripravuje už 22. ročník tejto akcie.

O jednotlivých ročníkoch EKOMSTATu:

Miesto konania je stále: Domov speváckeho zboru slovenských učiteľov, Trenčianske Teplice.

Účastníci každého EKOMSTATu mali k dispozícii Zborník príspevkov, od roku 2006 sa príspevky publikujú vo vedeckom časopise SŠDS FORUM STATISTICUM SLOVACUM.

(1.) Jarná škola štatistiky EKOMSTAT´ 88 „Využitie štatistických metód v sociálno-ekonomickej praxi“, termín konanie: 6.-10. 6. 1988.

V odbornom programe sme sa sústredili na výklad použitia systému SPSS, vybraných štatistických metód a ich aplikácií v sociálno-ekonomickej praxi a iné.

2. Jarná škola štatistiky EKOMSTAT´ 89 „Využitie štatistických metód v sociálno-ekonomickej praxi“, 5. – 9. 6. 1989.

V odbornom programe sme sa sústredili na výklad viacrozmerných štatistických metód a ich aplikácií v sociálno-ekonomickej praxi, prezentovaná bola tiež práca so systémom SYSTAT a iné.

3. Škola štatistiky EKOMSTAT´ 90 „Využitie štatistických metód v sociálno-ekonomickej praxi“, 25. – 29. 6. 1990.

V odbornom programe sme sa sústredili na výklad problematiky analýzy časových radov, aplikácie štatisticko-matematických metód v sociálno-ekonomickej praxi, prezentovaná bola práca so systémom SYSTAT a iné.

4. Škola štatistiky EKOMSTAT´ 91 „Využitie štatistických metód v sociálno-ekonomickej praxi“, 3. – 7. 6. 1991.

V odbornom programe sme sa sústredili na výklad práce so systémom SAS a metódy štatistickej kontroly akosti, aplikácie štatisticko-matematických metód v sociálno-ekonomickej praxi a iné.

5. Škola štatistiky EKOMSTAT´ 92 „Využitie štatistických metód v sociálno-ekonomickej praxi“, 1. – 5. 6. 1992.

V odbornom programe sme sa sústredili na výklad plánovania experimentov, štatistické riadenie kvality a na aplikácie štatisticko-matematických metód v sociálno-ekonomickej praxi a iné.

6. Škola štatistiky EKOMSTAT´ 93 „Využitie štatistických metód v sociálno-ekonomickej praxi“, 30.5. – 4. 6. 1993.

V odbornom programe sme sa sústredili na výklad rodinných účtov, analýzu kvalitatívnych znakov a meranie asociácie a na aplikácie štatisticko-matematických metód v sociálno-ekonomickej praxi a iné.

7. Škola štatistiky EKOMSTAT´ 94 „Využitie štatistických metód v sociálno-ekonomickej praxi“, 29.5. – 3. 6. 1994.

V odbornom programe sme sa sústredili na výklad metód výberového skúmania, makroekonomické modely Slovenska, prácu a grafickým softvérom a na aplikácie štatisticko-matematických metód v sociálno-ekonomickej praxi a iné.

8. Škola štatistiky EKOMSTAT´ 95 „Kapitálový trh – analýzy a prognózy“, 5. – 9. 6. 1995.

V odbornom programe sme sa sústredili na výklad analýzy a prognózy na kapitálovom trhu, metódy spektrálnej analýzy, Box-Jenkonsovu metodológiu. Práca so systémom SAS, SPSS a INFINITY. Aplikácie štatisticko-matematických metód v sociálno-ekonomickej praxi a iné.

9. Škola štatistiky EKOMSTAT´ 95 „Štatistické riadenie kvality“, 4.9. – 8. 9. 1995.

V odbornom programe sme sa sústredili na výklad štatistického riadenia kvality, súvisiaca práca so systémom SAS a na aplikácie štatisticko-matematických metód v sociálno-ekonomickej praxi a iné.

10. Škola štatistiky EKOMSTAT´ 96 „Finančno – ekonomické analýzy“, 3.6. – 7. 6. 1996.

V odbornom programe sme sa sústredili na výklad štatistických metód analýzy finančných ukazovateľov, indexy pre ordinálne znaky a na aplikácie štatisticko-matematických metód v sociálno-ekonomickej praxi a iné.

11. Škola štatistiky EKOMSTAT´ 97 „Aplikácia štatistických metód v transformujúcej sa ekonomike“, 2.6. – 6. 6. 1997.

V odbornom programe sme sa sústredili na výklad štatistickú reguláciu výrobného procesu, ekonomické prognózy Slovenska, bayesovské odhady v poisťovníctve, štatistické a metodologické aspekty tvorby a analýzy dotazníkov a na aplikácie štatisticko-matematických metód v sociálno-ekonomickej praxi a iné.

12. Škola štatistiky EKOMSTAT´ 98 „Aplikácia štatistických metód v transformujúcej sa ekonomike“, 1.6. – 5. 6. 1998.

V odbornom programe sme sa sústredili na výklad korešpondenčnej analýzy, megatrendov v ekonomike, štatistické skúmanie analýzy kvalitatívnych znakov, rozdelenia počtosti vybraných ukazovateľov priemyslu, štatistickú reguláciu výrobného procesu, a na aplikácie štatisticko-matematických metód v sociálno-ekonomickej praxi a iné.

13. Škola štatistiky EKOMSTAT´ 99 „Aplikácie štatistických metód v hospodárskej praxi“, 31.5. – 4. 6. 1999.

V odbornom programe sme sa sústredili na výklad analýzy súboru nameraných hodnôt, exporačnú analýzu, analýzu štruktúry ekonomiky, výberové štatistické zisťovania, konjunkturálne prieskumy a na aplikácie štatisticko-matematických metód v sociálno-ekonomickej praxi a iné.

14. Škola štatistiky EKOMSTAT´ 2000 „Aplikácie štatistických metód v hospodárskej praxi“, 5.6. – 9. 6. 2000.

V odbornom programe sme sa sústredili na výklad modelovanie príčinnej závislosti, logistické regresné modely, modelovania makroekonomického vývoja SR, analýza nominálnych a ordinálnych znakov a na aplikácie štatisticko-matematických metód v sociálno-ekonomickej praxi a iné.

15. Škola štatistiky EKOMSTAT´ 2001 „Aplikácie štatistických metód v hospodárskej praxi“, 4.6. – 8. 6. 2001.

V odbornom programe sme sa sústredili na výklad teórie rozhodovania, analýzu rentability, makroekonomický vývoj SR, štatistické metódy výskumu verejnej mienky, rozdelenia podnikov

podľa hodnôt vybraných ukazovateľov a na aplikácie štatisticko-matematických metód v sociálno-ekonomickej praxi a iné.

16. Škola štatistiky EKOMSTAT´ 2002 „Štatistické metódy v marketingovom výskume I.“, 2.6. – 7. 6. 2002.

V odbornom programe sme sa sústredili na výklad korešpondenčnej analýzy, viackriteriálne hodnotenie, dotazníkový výskum – metódy organizácie a metódy analýzy dát, analýzu makroekonomického vývoja a na aplikácie štatisticko-matematických metód v sociálno-ekonomickej praxi a iné.

17. Škola štatistiky EKOMSTAT´ 2003 „Štatistické metódy v marketingovom výskume II.“, 1.6. – 6. 6. 2003.

V odbornom programe sme sa sústredili na výklad skúmania súboru kvalitatívnych dát, zhlukovú analýzu, klasifikačnú analýzu, analýzu makroekonomického vývoja a na aplikácie štatisticko-matematických metód v sociálno-ekonomickej praxi a iné.

18. Škola štatistiky EKOMSTAT´ 2004 „Štatistické metódy v praxi.“, 23.5. – 28. 5. 2004.

V odbornom programe sme sa sústredili na výklad merania úrovne objektov charakterizovaných ordinálnymi znakmi, metód výberového skúmania, ANOVA, štatistické riadenia kvality, analýzu makroekonomického vývoja a na aplikácie štatisticko-matematických metód v sociálno-ekonomickej praxi a iné.

19. Škola štatistiky EKOMSTAT 2005 „Štatistické metódy v praxi.“, 22.5. – 27. 5. 2005.

V odbornom programe sme sa sústredili na výklad viacrozmerných štatistických metód analýzy kvalitatívnych znakov, diskriminačnú analýzu, lineárny regresný model, použitie Box-Jenkonsovej metodológie, analýzu makroekonomického vývoja a na aplikácie štatisticko-matematických metód v sociálno-ekonomickej praxi a iné.

20. Škola štatistiky EKOMSTAT 2006 „Štatistické metódy v praxi.“, 21.5. – 26. 5. 2006.

Príspevky účastníkov sú publikované vo vedeckom časopise SŠDS FORUM STATISTICUM SLOVACUM 2/2006, ISSN 1336-7420. Vzhľadom k jubilejnému charakteru školy štatistiky tematické zameranie je širokospektrálne s cieľom poukázať na bohatosť štatistiky a jej aplikácií a iné.

21. Škola štatistiky EKOMSTAT 2007 „Štatistické metódy v praxi.“, 3.6. – 8. 6. 2007.

Príspevky účastníkov sú publikované vo vedeckom časopise SŠDS FORUM STATISTICUM SLOVACUM 1/2007, ISSN 1336-7420. V odbornom programe sme sa sústredili na výklad: metódy kvótových výberov, štatistického riadenia výroby netvarovaných materiálov v spoločnosti Refrako, analýzy meracích systémov, modelovania príčinnej závislosti viacrozmernými regresnými modelmi, logistickej regresie a jej využitie v ekonomickej praxi, metód zhlukovej analýzy a faktorovej analýzy, kvantitatívnych metód analýzy postavenia podniku na trhu, analýzy makroekonomického vývoja a aplikácií štatisticko-matematických metód v sociálno-ekonomickej praxi a iné.

PROBASTAT - medzinárodná vedecká konferencia o matematickej štatistike. Od r. 1991 s 90 percentnou medzinárodnou účasťou. Posledné ročníky sa konali v r. 1991, 1994, 1998, 2002 a 2006. Zvyčajne sú na nej účastníci tak z 10 až 15 krajín sveta, včítane napr. USA a zvyčajne aj početnej účasti z Nemecka. Zborníky z posledných Probastatov vydal Matematický ústav SAV v Tatra Mount. Math. Publ. a o jeho príspevkoch pravidelne referuje Mathematical Reviews. Naviac, pred posledným Probastatom bola jeho propagácii venovaná celá strana v Bouletine IMS (= Institute of Mathematical Statistics v USA) i s kresbou Smoleníc, kde sa konferencia konala. Od roku 1991 je SŠDS jej spoluorganizátorom.

Medzinárodný seminár - Výpočtová štatistika. V roku 2008 bude usporiadaný po 17-ty krát. Uvádzame stručnú chronológiu seminára:

Prvý seminár sa uskutočnil 9. - 10. 12. 1986 z iniciatívy zamestnancov Katedry štatistiky VŠE v Bratislave a Katedry štatistiky VŠE v Prahe zaoberajúcimi sa problematikou využitia výpočtovej techniky v riešení štatistických úloh. Príspevky účastníkov boli uverejnené v Informáciách SDŠS č. 3 a č. 4 v roku 1986.

Miestom konania Seminárov bola vždy budova Infostat-u a väčšina seminárov sa organizovala v spolupráci so Štatistickým úradom SR (resp. SŠU v Bratislave) a Infostat-om Bratislava (resp. VUSEIaR Bratislava).

Druhý seminár prebehol 8. 12. 1987, tretí seminár 11. - 12. 12.1990. Pád socializmu a spoločenské zmeny spôsobili určitú prestávku v organizácii seminárov Výpočtovej štatistiky.

4. seminár sa uskutočnil 7. - 8. 12. 1994.

Od 5. seminára uskutočneného 5. - 6. 12. 1996 sa už realizuje každoročne ako medzinárodný seminár.

6. medzinárodný seminár Výpočtová štatistika sa uskutočnil 4.- 5. 12. 1997,
7. medzinárodný seminár Výpočtová štatistika sa uskutočnil 3. - 4. 12. 1998,
8. medzinárodný seminár Výpočtová štatistika sa uskutočnil 2. - 3. 12. 1999,
9. medzinárodný seminár Výpočtová štatistika sa uskutočnil 7. – 8. 12. 2000,
10. medzinárodný seminár Výpočtová štatistika sa uskutočnil 6. – 7. 12. 2001,
11. medzinárodný seminár Výpočtová štatistika sa uskutočnil 5. - 6. 12. 2002,
12. medzinárodný seminár Výpočtová štatistika sa uskutočnil 4. - 5. 12. 2003,
13. medzinárodný seminár Výpočtová štatistika sa uskutočnil 2. - 3. 12. 2004,
14. medzinárodný seminár Výpočtová štatistika sa uskutočnil 1. - 2. 12. 2005
15. medzinárodný seminár Výpočtová štatistika sa uskutočnil 7. - 8. 12. 2006.
16. medzinárodný seminár Výpočtová štatistika sa uskutočnil 6. - 7. 12. 2007.

Príspevky 2. seminára boli opublikované v Informáciách SDŠS č. 1/1999 a od 3. seminára sa publikujú v samostatnom Zborníku príspevkov príslušného seminára. Od 14. seminára sú príspevky publikované v novozaloženom vedeckom časopise SŠDS FORUM STATISTICUM SLOVACUM.

Zameraním seminára je problematika na rozhraní počítačových vied a štatistiky.

Tematické okruhy posledných seminárov sa nemenili:

- praktické využitie paketov štatistických programov,
- práca s rozsiahlymi súbormi údajov,
- vyučovanie výpočtovej štatistiky a príbuzných predmetov,
- praktické aplikácie výpočtovej štatistiky,
- iné.

Až pri príprave 17. seminára boli zmenené tematické okruhy:

- obsah a využitie balíkov štatistických programov
- spracovanie datových súborov - kontrola údajov, imputácie chýbajúcich hodnôt, ukladanie do databázových a/alebo štatistických databankových systémov
- analýza rozsiahlych súborov údajov
- vyučovanie výpočtovej štatistiky a príbuzných predmetov
- iné

Prehliadka prác mladých štatistikov a demografov je organizovaná v rámci seminára Výpočtová štatistika. V poslednom období sa darí organizovať ju každý rok. V rámci seminára prebehne v roku 2008 už desiaty krát. Prezentované sú práce mladých štatistikov a demografov. Aj do budúcnosti počítame s termínom prvý štvrtok mesiaca december poobede v rámci seminára Výpočtová štatistika.

Pohľady na ekonomiku Slovenska. Veľmi úspešnú konferenciu koncepčne vytvoril Doc. Chajdiak. Organizuje sa v ročnom intervale od roku 2001, teda v tomto roku to bude ôsmy ročník. Záštitu na prvými šiestimi konferenciami mal podpredseda vlády SR Ivan Mikloš a od siedmeho ročníka podpredseda vlády SR Dušan Čalpovič. Uvádzame stručnú chronológiu konferencie:

POHĽADY NA EKONOMIKU SLOVENSKA 2001, 22. február 2001, Bratislava, Hotel Fórum, témy:

- prognózy vývoja HDP a námety na jeho rast,
- prognózy vývoja nezamestnanosti a námety na zabezpečenie jej poklesu,
- prístupový proces k euro – problémy a námety.

POHĽADY NA EKONOMIKU SLOVENSKA 2002, 11. apríl 2002, Bratislava, Hotel Fórum, témy:

- prognózy vývoja HDP a opatrenia na zabezpečenie jeho rastu,
- prognózy vývoja bežného účtu platobnej bilancie a opatrenia na zlepšenie jeho stavu

POHĽADY NA EKONOMIKU SLOVENSKA 2003, 8. apríl 2003, Bratislava, Hotel Fórum, témy:

- RAST HDP – prognózy a námety
- ZLEPŠENIE STAVU SALDA ŠTÁTNEHO ROZPOČTU – prognózy a námety

POHĽADY NA EKONOMIKU SLOVENSKA 2004, 6. apríl 2004, Bratislava, Hotel Fórum, témy:

- RAST HDP – prognózy a námety
- ZLEPŠENIE STAVU SALDA ZAHRANIČNEHO OBCHODU – prognózy a námety

POHĽADY NA EKONOMIKU SLOVENSKA 2005, 19. apríl 2005, Bratislava, Kongresová sála Únie žien Slovenska, témy:

- RAST HDP – prognózy a námety
- ZAVEDENIE EURA – prognózy a námety

POHĽADY NA EKONOMIKU SLOVENSKA 2006, 4. apríl 2006, Bratislava, Kongresové centrum Technopolu, témy:

- výsledky aktuálnych prognóz vývoja HDP a DPH na Slovensku vybranými prognostickými skupinami
- návrhy opatrení na zabezpečenie rastu HDP a k problematike DPH na Slovensku

POHĽADY NA EKONOMIKU SLOVENSKA 2007, 27. marec 2007, Bratislava - Dúbravka, Kongresová sála ŠÚ SR, témy:

- výsledky aktuálnych prognóz vývoja HDP a zamestnanosti na Slovensku vybranými prognostickými skupinami
- návrhy opatrení na zabezpečenie rastu HDP a zamestnanosti na Slovensku

POHĽADY NA EKONOMIKU SLOVENSKA 2008, 15. apríl 2008, Bratislava – Hotel Bôrik, témy:

- výsledky aktuálnych prognóz vývoja HDP a dlhodobej nezamestnanosti na Slovensku vybranými prognostickými skupinami
- návrhy opatrení na zabezpečenie rastu HDP a poklesu dlhodobej nezamestnanosti na Slovensku

Spoločná akcia Slovenskej štatistickej a demografickej spoločnosti a Českej štatistickej spoločnosti organizovaná každé dva roky v Čechách a na Slovenku (Čechy - **Stakan** 1999, Slovensko - **Prastan** 2001, Čechy - **Stakan** 2003, Slovensko - **Prastan** 2005, Čechy – **Stakan** 2007). Konferencia je určená hlavne vysokoškolským učiteľom zaoberajúcim sa problematikou výučby a aplikácii štatistiky a príbuzných disciplín. Cieľom tejto akcie je neprerušit' a upevňovať dobré vzťahy a vzájomné poznanie sa medzi štatistikmi z ČR a SR. Nezávisle na tejto spolupráci sa konferencia PRASTAN organizovala (*od roku 2008 sa rozhodli organizátori pre dvojročný interval*) každoročne s tematickým zameraním na pravdepodobnosť, štatistiku a numerickú matematiku.

FERNSTAT (Financie, Ekonomika, Riadenie, Názory). Medzinárodná konferencia aplikovanej štatistiky, organizovaná UMB v Banskej Bystrici. Miesto rokovania je Hotel Lesák v Tajove. Je organizovaná je s ročnou periodicitou od roku 2004. V roku 2008 bude 5. ročník. **Tematické okruhy konferencie:** Aplikovaná štatistika, Demografická štatistika, Matematická štatistika, Štatistické riadenie kvality.

Demografické popoludnia, ktoré organizačne zabezpečovalo Výskumné demografické centrum pri Infostate a v súčasnosti zabezpečuje Katedra humánnej geografie a demogeografie, sú poriadané pravidelne každý posledný štvrtok v mesiaci. Informácie o týchto akciách sú na stránke: <http://www.infostat.sk/vdc/sk/index.html> v zložke Demografické skcie.

Okrem pravidelných podujatí sú poriadané prednášky, konferencie a semináre k významným príležitostiam, resp. k zaujímavým témam. Napríklad v roku 1991 bola zorganizovaná konferencia s medzinárodnou účasťou na tému : "Informačné systémy a štatistika životného prostredia". V roku 1993 sme poriadali diskusné popoludnie na tému: "Regionálne aspekty v informáciách nie sú vecou iba regiónov - niektoré Rakúske skúsenosti", kde prednášali poprední odborníci z Rakúska. Pri príležitosti 25-teho výročia založenia Spoločnosti bola v roku 1993 zorganizovaná veľmi úspešná "Slávnostná konferencia". V roku 1996 bol usporiadaný seminár „Priestorové aspekty informácií“ v Košiciach a „Slovenské štatistické dni“ na MFF UK v Bratislave. Úspešná bola aj slávnostná konferencia ku 30. výročiu založenia SŠDS v roku 1998. V roku 1998 bol zorganizovaný medzinárodný seminár „Súčasný ekonomický problémy transformujúcej sa ekonomiky“ v Bratislave V rokoch 1999 a 2000 prebehli 1. a 2. workshop „Štatistické metódy v praxi“ v Starej Lesnej. V roku 2000 zorganizovala Košická pobočka v spolupráci s KS ŠÚ SR v Košiciach seminár „Faktory vývoja sociálnej úrovne regiónov“. V roku 2001 to bola prednáška Yvesa Francheta, generálneho riaditeľa Štatistického úradu EÚ Eurostat „Harmonizácia štatistiky v Európskej únii“ a seminár Sčítanie obyvateľov, domov a bytov – najrozsiahlší census v Banskej Bystrici. V roku 2002 to bol seminár Štrukturálny census fariem v Nitre.

Dôležitou súčasťou činnosti Spoločnosti je medzinárodná spolupráca. Slovenská štatistická a demografická spoločnosť má kontakty s Českou štatistickou spoločnosťou, Českou demografickou spoločnosťou, štatistickými spoločnosťami v Poľsku, Rakúsku, Maďarsku a Slovinsku. Príležitostné kontakty má Spoločnosť s odborníkmi z celého sveta.

V decembri 1997 sme vytvorili internetovú **stránku SŠDS – pozri: <http://www.ssds.sk>**. Informácie na stránke sa zhruba polročne aktualizujú. Webová stránka obsahuje aktuálne informácie o činnosti SŠDS, hlavne o plánovaných akciách. Súčasťou stránky sú stanovy, zloženie Výboru, prihláška, prehľad organizovaných akcií, informácie o vedeckom časopise FORUM STATISTICUM SLOVACUM, zoznam členov a iné materiály.

Zaujímavým pohľadom na činnosť SŠDS je spektrum tém najvýznamnejších odborných akcií z posledných rokov:

Úlohy štátnej štatistiky na Slovensku
 Problémy štatistickej vedy
 Systém výučby štatistiky a štatistikov
 Aplikované štatistiky
 Sociálna štatistika - nástroj riadenia spoločnosti
 Meranie a analýza ekonomickej efektívnosti
 Súčasnú úlohu štatistiky
 Slovenská štatistika - súčasnosť a perspektívy
 Štatistika v manažmente
 Štatistické metódy v bankovníctve, finančníctve a poisťovníctve
 Podniková štatistika
 Štatistické metódy v praxi
 Štatistika príčin smrti - význam a úskalia
 Information systems and Environment Statistics
 Využitie štatistických metód v sociálno-ekonomickej praxi
 Metódy štatistickej analýzy kvalitatívnych znakov
 Populačné zdroje regionálneho rozvoja Slovenska
 Štatistika v manažmente
 Spoľahlivosť výsledkov výskumov verejnej mienky
 Priestorové aspekty informácií
 Demografické popoludnia na aktuálne témy
 Transformácia štátnej štatistiky, výberové zisťovania v štatistickej praxi a pod.
 Úmrtnosť – demografické a štatistické aspekty
 Regionálne aspekty v štatistike
 Fenomén národnosti (ethnicity) a náboženstva v demografii strednej Európy
 Pôrodnosť a vybrané aspekty reprodukcie obyvateľstva“
 Demografické, zdravotné a sociálno-ekonomické aspekty úmrtnosti
 Súčasný populačný vývoj na Slovensku v európskom kontexte
 Praktické použitie systémov štatistických a príbuzných predmetov
 Práca s rozsiahlymi súborami údajov
 Vyučovanie výpočtovej štatistiky a príbuzných predmetov
 Praktické aplikácie výpočtovej štatistiky.

Rodina
 Štatistika a integrácia
 Migrácia
 Regionálna štatistika

Prehľad akcií v jubilejnom roku 2008:

Termín konania	Názov podujatia
27. 3. 2008	Slávnostná konferencia SŠDS: "Štatistika v znalostnej spoločnosti a aktuálne demografické procesy", pri príležitosti 40. výročia jej založenia. Od 13.00 do 22.00, Štatistický úrad SR, Hanulova 5/c, Bratislava Kongresová sála, 3. posch.
15. 4. 2008	Konferencia Pohľady na ekonomiku Slovenska 2008: „Makroekonomický vývoj a vývoj dlhodobej nezamestnanosti. „ Od 13.30 do 19.00, Hotel Bôrik, Bratislava.
1.- 6. 6. 2008	EKOMSTAT 2008: Štatistické metódy vo vedecko-výskumnej, odbornej a hospodárskej praxi. 22. škola štatistiky. Trenčianske Teplice
18. – 19.6. 2008	Nitrianske štatistické dni, Podkylava
24. 6. 2008	Aplikácie metód na podporu rozhodovania vo vedeckej, technickej a spoločenskej praxi. STU Bratislava
17. - 19. 9. 2008	14. Slovenská štatistická konferencia: „Regionálna štatistika“. Strečno
2. - 3.10. 2008	FERNSTAT 2008. Tajov, Hotel Lesák
4. - 5.12. 2008	17. Medzinárodný seminár „Výpočtová štatistika“. Bratislava, Infostat
4. 12. 2008	Prehliadka prác mladých štatistikov a demografov. Bratislava, Infostat
priebežne	Regionálne akcie
priebežne	Diskusné popoludnia, prednášky

Prehľad funkcionárov SŠDS v jednotlivých volebných obdobiach:

Narodeniny 28. 3. 1968:

Predseda - Doc. Ing. Milan Kovačka, CSc., vedecký tajomník - Ing. Rudolf Krč, CSc.,
 1.podpredseda - Ing. Daniel Vojtko, CSc., 2.podpredseda - Doc. Ing. Ladislav Ivanka, CSc.,
 hospodár- Dr. Doval.

Za obdobie 1968 – 1990 máme stále „biele“ miesta.

Zasadnutie Výboru SŠDS na Valnom zhromaždení členov SŠDS 14. 3. 1990:

Predseda – Doc. Ing. Miroslav Abrahám,CSc., vedecký tajomník – Doc. Ing. Jozef Chajdiak,CSc., podpredseda pre aplikovanú štatistiku – Ing. Jozef Brezák, podpredseda pre demografiu – Doc. MUDr. Anna Volná, CSc., podpredseda pre matematickú štatistiku – Doc. RNDr. Rastislav Potocký,CSc., hospodár – Ing. Edita Holičková, člen sekretariátu – RNDr. Ján Luha, CSc..

Zasadnutie Výboru SŠDS 11. 4. 1990:

Bola zriadená sekcia výpočtová štatistika a je jej podpredsedu bol zvolený – RNDr. Ivan Janiga,CSc.

Zasadnutie Výboru SŠDS 17. 12. 1992:

Predseda SŠDS Doc. Abrahám sa vzdal funkcie a za nového predsedu bol zvolený Ing. Jozef Brezák, za podpredsedu pre aplikovanú štatistiku bola zvolená Ing. Helena Pelegrinová. Ostatné funkcie sa nemenili.

Valné zhromaždenie členov SŠDS v máji 1994 zvolilo členov Výboru a na Zasadnutí Výboru SŠDS dňa 1. 2. 1995 boli zvolení:

Predseda – Ing. Jozef Brezák, vedecký tajomník – Doc. Ing. Jozef Chajdiak, CSc., podpredseda pre aplikovanú štatistiku – Ing. Helena Pelegrinová, podpredseda pre demografiu – Doc. MUDr. Anna Volná, CSc., podpredseda pre matematickú štatistiku – Doc. RNDr. Rastislav Potocký, CSc., hospodár – Ing. Edita Holičková, členovia sekretariátu – RNDr. Ján Luha, CSc., Ing. Danka Bálintová.

Zasadnutie Výboru SŠDS 11. 2. 1997:

Za predsedu bol zvolený Ing. Milutín Krištofič, CSc. a predošlý predseda Ing. Jozef Brezák obsadil novovytvorenú funkciu podpredsedu pre medzinárodnú spoluprácu. Ostatní funkcionári zvolení po Valnom zhromaždení v roku 1995 sa nemenili.

Zasadnutie Výboru SŠDS na Valnom zhromaždení členov SŠDS 26. 3. 1998:

Predseda – Ing. Milutín Krištofič, CSc., vedecký tajomník – Doc. Ing. Jozef Chajdiak, CSc., podpredseda pre aplikovanú štatistiku – RNDr. Samuel Koróny, podpredseda pre demografiu – Doc. MUDr. Anna Volná, CSc., podpredseda pre matematickú štatistiku – Doc. RNDr. Rastislav Potocký, CSc., podpredseda pre štatistické riadenie kvality – Doc. RNDr. Michal Tkáč, CSc., hospodár – Ing. Edita Holičková, členovia sekretariátu – RNDr. Ján Luha, CSc., Doc. RNDr. Karol Pastor, CSc., Ing. Jozef Brezák.

Zasadnutie Výboru SŠDS 2. 12. 1999:

Za predsedu bol zvolený RNDr. Peter Mach, zloženie ostatných funkcionárov sa nezmenilo.

Zasadnutie Výboru SŠDS na Valnom zhromaždení členov SŠDS 5. 12. 2002: Predseda – RNDr. Peter Mach, vedecký tajomník – Doc. Ing. Jozef Chajdiak, CSc., podpredseda pre aplikovanú štatistiku – RNDr. Samuel Koróny, podpredseda pre demografiu – Doc. MUDr. Anna Volná, CSc., podpredseda pre matematickú štatistiku – Doc. RNDr. Rastislav Potocký, CSc., podpredseda pre štatistické riadenie kvality – Doc. RNDr. Michal Tkáč, CSc., členovia sekretariátu – RNDr. Ján Luha, CSc., Doc. RNDr. Karol Pastor, CSc., Ing. Jozef Brezák.

Zasadnutie Výboru SŠDS na Valnom zhromaždení členov SŠDS 3. 5. 2006: Predseda – RNDr. Peter Mach, vedecký tajomník – Doc. Ing. Jozef Chajdiak, CSc., podpredseda pre aplikovanú štatistiku – Ing. Vladimír Úradníček, PhD., podpredseda pre demografiu – Ing. Boris Vaňo, podpredseda pre matematickú štatistiku – Prof. RNDr. Rastislav Potocký, CSc., podpredseda pre štatistické riadenie kvality – Prof. RNDr. Michal Tkáč, CSc., členovia sekretariátu – RNDr. Ján Luha, CSc. a Doc. RNDr. Karol Pastor.

Prehľad funkcionárov podľa funkcií:

Predseda - Doc. Ing. Milan Kovačka, CSc.: 1968 - 1969
 - Prof. Ing. Daniel Vojtko, CSc.: 1969 –1990
 - Doc. Ing. Miroslav Abrahám, CSc.: 1990 - 1992
 - Ing. Jozef Brezák, PhD.: 1992 - 1997
 - Ing. Milutín Krištofič, CSc.: 1997 - 1999
 - RNDr. Peter Mach: 1999 - doteraz

Vedecký tajomník - Ing. Rudolf Krč, CSc.: 1968 - 1969
 - Doc. Ing. Emília Kozíková, CSc.: 1978 – 1986
 - Doc. Ing. Jozef Chajdiak, CSc.: 1986 – doteraz

Podpredseda pre demografiu - Dr. Juraj Grunt, CSc.: 1978 –1986
 - Doc. MUDr. Anna Volná, CSc.: 1986 - 2006
 - Ing. Boris Vaňo: 2006 - doteraz

Podpredseda pre štatistiku - Doc. RNDr. Róbert Štukovský, CSc.: 1978 –1986

Podpredseda pre aplikovanú štatistiku - Ing. Jozef Brezák: 1990- 1992
 - Ing. Helena Pelegrinová: 1992 - 1998
 - RNDr. Samuel Koróny: 1998 - 2006
 - Ing. Vladimír Úradníček, PhD.: 2006 - doteraz

Podpredseda prematematickú štatistiku – Prof. RNDr. Rastislav Potocký, CSc.: 1990 - doteraz

Podpredseda pre štatistické riadenie kvality – Prof. RNDr. Michal Tkáč, CSc.: 1998 - doteraz

Podpredseda pre výpočtovú štatistiku – Doc. RNDr. Ivan Janiga, CSc.: 1990 - 1995

Podpredsedu pre medzinárodnú spoluprácu – Ing. Jozef Brezák, PhD.: 1997 - 1998

Hospodár - Ing. František Ďurďovič: 1978- 1986
 - Ing. Edita Holičková: 1990 – 2002

Člen sekretariátu - RNDr. Ján Luha: 1990 - doteraz
 - Ing. Danka Bálintová: 1995 - 1998
 - Ing. Jozef Brezák: 1998 - 2006
 - Doc. RNDr. Karol Pastor, CSc.: 1998 - doteraz

Aktuálne zloženie celého Výboru SŠDS je na stránke www.ssds.sk.

Slovenská štatistická a demografická spoločnosť je súčasťou vedeckých spoločností pôsobiacich pri SAV. Ich prácu koordinuje Rada vedeckých spoločností SAV. Predstavitelia

Spoločnosti sa pravidelne zúčastňujú Valných zhromaždení vedeckých spoločností. Spoločnosť aktívne spolupracuje s Radou VS SAV, hlavne v hospodárskych a organizačných otázkach.

Štatistika ani demografia nemajú svoj výskumný ústav SAV, ktorý by, hlavne v materiálnej oblasti, pomáhal zabezpečovať aktívnu činnosť spoločnosti. V našom prípade túto pomoc realizuje Štatistický úrad SR. Predstavitelia ŠU SR, jeho pracovníci pomáhajú pri organizácii jednotlivých akcií. Slovenské štatistické konferencie a Slovenské demografické konferencie od roku 1995 pravidelne rotujú po krajoch SR a príslušné krajské pracoviská úradu pomáhajú pri organizácii týchto konferencií. Na druhej strane, účasť pracovníkov rezortu štatistiky na akciách, ich konzultácie s vedeckou obcou v Spoločnosti, napomáhajú zvyšovať odbornú úroveň rezortu štatistiky.

Slovenská štatistická a demografická spoločnosť za 40 rokov svojej existencie zjednocuje odborníkov z oblasti štatistiky a demografie, úspešne napomáha šíreniu nových odborných poznatkov a vedomostí, umožňuje pružnú výmenu skúseností medzi svojimi členmi, napomáha rozvoju štatistiky a demografie na Slovensku. Na záver vyslovujeme presvedčenie, že činnosť Spoločnosti sa bude naďalej úspešne rozvíjať aj v 21. storočí.

Autori sú si vedomí, že ich poznatky o histórii SŠDS nie sú úplné, najmä z obdobia 1968 - 1980 a preto budú vďační všetkým, ktorí im poskytnú doplňujúce informácie o historických faktoch, najmä z uvedeného obdobia, na e-mail: Jan.Luha@statistics.sk, resp. chajdiak@statis.biz alebo osobne.

Adresa autorov:

RNDr. Ján Luha, CSc.
Jan.Luha@statistics.sk

Doc. Ing. Jozef Chajdiak, CSc.,
chajdiak@statis.biz